

»Znanje je plačilo!«

Vodilo Suzane Plemenitaš, ravnateljice Osnovne šole Dobje, je pozitivno gledati na vsako stvar, saj se tudi še v tako slabi stvari vedno najde kaj pozitivnega. Zase pravi, da ni tipična ravnateljica, velik poudarek daje dodatnim dejavnostim, ki učence oblikujejo naprej za življenje. Na šoli vpeljujejo inovativne pristope k vzgoji in izobraževanju, poudarek dajejo izvajanju pouka s sodobno učno tehnologijo. Kandidirali bodo tudi za Microsoftovo šolo.

Kako dolgo ste že ravnateljica OŠ Dobje? Čemu kot ravnateljica dajete prednost in poudarek?

»Teče že četrto leto, pred nastopom funkcije pa sem tudi poučevala tukaj, nazadnje v prvem triletju. Prednost dajem dobrim medsebojnim odnosom, dobri komunikaciji, strpnosti drug do drugega in dobremu sodelovanju. Potem sledi strokovnost, vsi moramo upoštevati moralne etične norme. Navsezadnje so glavni učenci, saj brez njih nas ni. Z učenci imam korekten odnos, kadar pridejo v mojo pisarno, pridejo zaradi pozitivnih stvari, seveda pa odreagiram na vse. Nisem tipična ravnateljica in tudi prej nisem bila tipična učiteljica. Poleg pouka so mi bile vedno pomembne dodatne dejavnosti in aktivnosti, saj nas pona- vadi ravno te izoblikujejo naprej za življenje. V javnosti nekako velja, da v šoli samo poučujemo. Sama trdim nasprotno: mi tudi vzgajamo. Ravno v vseh šolskih in obšolskih dejavnostih vidim ogromen vzgojni moment. Res pa je, da so dejavnosti plačljive, če ne drugo, je treba plačati prevoz. Ampak spet pa ne moremo biti samo doma, treba je iti ven, saj več kot znaš, večjo kot imaš širino, lažje potem nekaj postoriš ali pa greš, odvisno od tega, kam te vodi pot v življenju. Če imaš širino, lahko delaš drugače, kot če si zaprt v ozkem krogu in poznaš recimo samo Dobje. Pred časom sva se z mojim otrokom, ki obiskuje tretji razred, pogovarjala o šoli. Vprašal me je, če je treba osnovno šolo, srednjo šolo in fakulteto plačati. Pa sem mu pojasnila, kako te stvari stojijo. Majčkeno je premleval, nato pa vprašal, če je treba za to, da hodiš v službo, tudi plačati. Pa sem mu odgovorila, da ne, da v službi dobiš plačilo. Čez nekaj časa je rekel: »Ja, pa saj dobiš v šoli tudi plačilo!« Vprašala sem ga, če misli ocene, pa je rekel: »Ne, mami, znanje je plačilo!« Če tretješolec vidi, da je znanje plačilo za šolsko delo, smo na dobri poti, da postaja znanje vrednota. Otro-

Suzana Plemenitaš, ravnateljica Osnovne šole Dobje

ci dejansko razmišljajo boljše kot mi. Na naši šoli dajemo prednost temu, da znanje nekaj pomeni. Pa ne samo akademsko znanje. Rada bi, da bi znali ceniti tudi primarne poklice, da bi ozavestili, da niso manj vredni in da moraš imeti tudi za njih ogromno veščin, da delo dobro opravljaš. V prihodnosti bodo pri iskanju poklica poleg znanja pomembne veščine, kako priti do dodatnih znanj. Naši otroci bodo pri iskanju službe potrebovali izobrazbo, da pa bodo lahko delali, bodo pomembne dodatne veščine in spretnosti. Več, kot jih bo kdo imel, lažje bo funkcioniral na trgu dela.

Greste tudi sami kaj v razred?

»V obvezi imam štiri ure pouka, vendar je pri mojem delu to zaradi ostalih obveznosti zelo težko izvajati. V prvih dveh letih svojega ravnateljstva sem imela vse možne inšpekcije, česar nisem nikoli vzela za slabo, ampak kot možnost, da se nekaj dodatno naučim. V dveh letih sem se tako morala naučiti vseh vidikov poslovanja šole, česar bi se drugače učila veliko dlje. Zelo težko je usklajevati vse obveznosti in obiske ter delo v razredu. Trudim pa se, da grem v razred, učitelji so navajeni, da potrkam in malo prisostvujem pouku. Velikokrat, ko grem po hod-

nikih, povprašam učence, kako so, če se dobro počutijo, če je karkoli narobe. Učenci vedo, da lahko vedno potrkajo na moja vrata. Imamo pa seveda tudi redne hospitacije. Še vedno poskušam obdržati stik z razredom, ni pa isto, kot je bilo.

Na kaj ste pri svojem delu najbolj ponosni?

»Ponosna sem na svoj kolektiv, saj ga resnično sestavljajo sami strokovnjaki, ki odlično delajo. Od njih ogromno pričakujem, vedo, da nisem zadovoljna s povprečnostjo, vendar moja pričakovanja velikokrat tudi presežejo. Vsak strokovni delavec dela na kakšnem projektu. Najtežje jim dopovem, da delajo dobro, saj je kvalitetno delo njihova stalnica. Spodbujam jih, da napišejo kakšen članek in predstavi-

Pouk z uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije

jo svoje delo na mednarodni konferenci. Na ta način poskušam doseči, da se sami prepričajo, da imajo svojo vrednost v slovenskem prostoru, ne samo na šoli Dobje. Tudi v vrtcu je zelo pozitivno, da se je število oddelkov povečalo, dobro sodelujemo, delamo po najboljših močeh. Ponosna sem tudi na projekt energetsko prenovljene šole, saj mi je na začetku mandata uspelo prepričati dobijanske svetnike, da je obnova potrebna.

V novo šolsko leto ste že krepko zakorakali. Koliko otrok je vpisanih v tem šolskem letu?

»Letos imamo vpisane 103 otroke v pet čistih oddelkov in dva kombinirana. V kombiniranih poučujemo ločeno, saj nam večino ur sofinancira občina. V vrtcu imamo tri oddelke in pol, od tega en oddelkec in pol prve starostne skupine, kjer je 18 otrok, potem pa še dve kombinirani skupini, v katerih je po 19 otrok, torej imamo v vrtcu skupaj 55 otrok. Še vedno nismo rešili problema glede prostorske stiske, s knjižnico se še dogovarjamo o delitvi prostorov. Sami smo preuredili prostor za polovični oddelkec, nimamo še prostora za strokovne delavce. Verjamem, da se bo med šolskim letom vse uredilo in uspešno rešilo.

Je bilo veliko priprav na to šolsko leto?

»Imam občutek, da jih je vsako leto več. Predvsem zato, ker stalno pride do kakšnih sprememb z ministrstva, pa tudi organizacijsko je dosti de-

la. V vrtcu smo zaradi povečanega števila oddelkov zaposlili nove ljudi, na šoli smo zaradi upokojitve na novo zaposlili tajnico. S kadrovanjem je bilo kar dosti dela. Ko že misliš, da je vse pripravljeno, se izkaže, da še vedno kaj manjka. Imamo tudi aktivni facebook strani, tako za vrtec kot šolo, na katerih dnevno objavljamo kratke novice. Ugotavljamo, da starši facebook veliko bolj spremljajo kot spletno stran.

Kakšne so vaše prednostne naloge za tekoče šolsko leto?

»Poudarek dajemo na izvajanje pouka s sodobno izobraževalno-komunikacijsko tehnologijo (IKT). Lani smo v sodelovanju z Zavodom za šolstvo uspešno zaključili z dvema projektoma, in sicer EU folio in Uvajanje in uporaba e-vsebin in e-storitev. S pomočjo projektov smo pridobili tablice za polovico učencev. Tehnologija nam je v pomoč, učenci dosegajo boljše rezultate, razvijajo veščine, lažje dostopajo do znanja, ki ga je na spletu ogromno in so seveda tudi kritični do vsebin na internetu. Zaradi poglobljenega razmišljanja o sebi v e-listovniku so učenci krepili notranjo motivacijo za učenje, postali so odgovorni za svoje znanje in znanje je postalo vrednota. Zadnje čase se radi pohvalimo s sloganom »Boljši smo in imamo dokaz«. Ta dokaz je tudi to, da je dobilo deset odstotkov učencev zlata priznanja in petdeset odstotkov srebrna priznanja na državnih tekmovanjih iz znanja. Smo tudi kulturna šola, naši močni področji sta petje in ples, tudi na umetniškem področju dosegamo vidne rezultate. Letos nadaljujemo s projektom EU folio preko projekta ATS 2020. Tu bomo ponovno s pomočjo IKT razvijali veščine samouravnavanja, sodelovanja in komuniciranja, digitalne veščine, ustvarjalnost in učinkovitost kritično mišljenje. K slednjemu spadajo kritično mišljenje, bralna pismenost in reševanje problemov. V okviru tega projekta bomo poskušali vse te veščine dodatno razvijati. Sodelovali bomo z Osnovno šolo Planina. Projekt bi morali izvajati v dveh razredih, ampak naša praksa je, da sproti vključimo vse razrede. Na pedagoških konferencah se sproti dogovarjamo, kako in kaj. Imamo tim učiteljev, ki aktivno sodeluje z Zavodom za šolstvo, počasi pa tudi ostali učitelji vključujejo aktivnosti projekta v svoje delo.

Pouk v naravi

Kakšne so prednosti manjše šole?

»Pouk je lahko osredotočen res na vsakega učenca. Iščejo se njegova močna področja in nadgrajuje se tam, kjer ima primanjkljaje. Lažje delamo in uporabljamo sodobne metode, inovativno pedagogiko 1:1, kjer učenec z napravo in učiteljem res lahko dela maksimalno. Na razredni stopnji imamo tri učiteljice, ki so med prvimi v Sloveniji pričele delo v Ob-laku 365. Uvajamo »zvezek«, saj ga učenec nikoli ne pozabi, saj ga ima shranjenega nekje na spletu in lahko vedno pogleda vanj. Ugotavljamo, da so učenci veliko bolj večji dela v različnih spletnih orodjih kot mi. Zaradi dela v O365 so učenci bolj motivirani za delo, zaradi individualizacije in diferenciacije lahko napredujejo maksimalno, samo delo je zaradi interaktivnosti učinkovitejše. Gre za spletno učno okolje, ki nadomesti klasičen zvezek in učbenik in kjer klasičen pouk postane sodoben »on line« pouk, ki nudi odprto učno okolje. Delo smo predstavljali tudi na mednarodnih konferencah in dobili smo povabilo, da kandidiramo za Microsoftovo šolo. Če bomo pri kandidaturi uspešni, bomo prva osnovna šola v Sloveniji, ki bo imela ta naziv. Po svetu je takšnih šol okoli 140. Prav tako je polovica učiteljev na šoli dobilo povabilo, da se prijavijo za inovativne učitelje. Ampak to ne pomeni, da so naši učenci samo za računalniki. To je pač veščina, ki jo obvladajo in tako delajo. Poleg tega imamo ogromno športnih dejavnosti in aktivnosti v naravi, ničesar ne zanemarjamo. Naši učenci imajo še vedno zvezke in knjige, še vedno pišejo »z rokami« (smeh). Že od kar sem na šoli, je bil poudarek na računalniškem izobraževanju, najprej učiteljev,

nekako to znanje ostaja v »ozračju« in kulturi šole, sedaj znanje samo nadgrajujemo.

Odlikujete se pri svojem delu z nadarjenimi učenci ...

»Trudimo se, da učenci razvijejo res svoja močna področja. V Sloveniji imamo specifičen model, kako obravnavati nadarjenost, mi pa poskušamo resnično najti potencial v vsakem otroku. Res je, da imamo prednost, ker nas je malo. Na pedagoških konferencah vsaj dvakrat letno ugotavljamo stanje, učiteljski zbor sproti pove, na katerih področjih je otrok nadarjen, katero je njegovo močno področje, potem pa sledi delo naprej. Razrednik se dodatno pogovori z učencem. Obstaja odličen model, kako lahko učenci prevzamejo odgovornost za svoj strokovni razvoj oziroma za svojo nadarjenost, in sicer v spletnem orodju Mahara, ki je namenjeno vodenju profesionalnega razvoja. Naša pedagoginja je razvila odličen model sodelovanja med otroki, razrednikom, ostalimi učitelji in starši. Najprej je otrok napisal, kaj želi in kje se vidi, potem je to prebral razrednik in napisal, kako in kje vidi otrokova močna področja,

na koncu so o otroku razmišljali in razmišljanje napisali še starši. Z napisanim je dobil otrok celostno podobo o sebi, močnih področjih in se tako lažje odločil za željeno nadaljnje izobraževanje. Tudi mlajši učenci so se naučili, kako narediti načrt, na primer po mesecih, kaj bodo naredili za to, da bodo dosegli čim boljši rezultat, pa naj bo to na športnem, glasbenem ali pa učnem področju. Ko učenci ozavestijo, kaj želijo in le-to zapišejo, začnejo drugače gledati na učenje, postanejo notranje odgovorni in resnično delajo boljše, bolj zavzeto, dobri končni rezultati dela (učenja) postanejo samoumevni.

Kaj vas izpolnjuje v zasebnem življenju?

»Če si sam, je včasih kar težko usklajevati službo in delo doma, sploh zato, ker smo oddaljeni od središč. Imam tri otroke, obiskujejo osnovno in srednjo šolo in kadarkoli imajo kakšne aktivnosti, jih je treba voziti. Ampak gre, saj igra družina zelo pomembno vlogo v mojem življenju. Otrokom se trudim ponuditi največ, kar lahko. Ni nujno, da smo ves čas skupaj, zagotovo pa je pomembno, da čas, ko smo skupaj, preživimo kvalitetno, da se znamo pogovoriti in si povedati, da se imamo radi. Prostega časa mi ne ostaja veliko. Rada imam morje, zato si z otroki poleti privoščimo daljši dopust. Na dopustu preberem kakšno knjigo, saj imam pravzaprav samo takrat čas, da preberem kaj, kar ni strokovne narave. Pozimi, kadar čas dopušča, gremo na smučanje, drugače pa na kakšen sprehod in to je vse, kar si lahko trenutno privoščim. Pa seveda dobre kave ob kletu s prijateljicami ne smem pozabiti. (A.K.)

Plešemo